

DE ARCHITECT

DE ARCHITECT

Beroepsuitoefening en deontologie

Kristof UYTTERHOEVEN
Sarah SCHOENMAEKERS

intersentia

Antwerpen – Cambridge

De architect. Beroepsuitoefening en deontologie
Kristof Uytterhoeven en Sarah Schoenmaekers

© 2013 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Coverafbeelding: © Vincent St. Thomas

ISBN 978-94-000-0453-5
D/2013/7849/75
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

INHOUD

Hoofdstuk 1. Het wettelijke kader van de uitoefening van het beroep van architect	1
Afdeling 1. Inleiding.....	1
Afdeling 2. Het ‘monopolie’ van de architect.....	2
§ 1. Opmaken van plannen en controle op de uitvoering.....	2
§ 2. Inbreuk op het monopolie.....	4
Afdeling 3. Het recht op het voeren van de titel.....	5
§ 1. Inleiding.....	5
§ 2. Personen in het bezit van een Belgisch diploma.....	6
§ 3. Personen in het bezit van een EU/EER-diploma.....	7
§ 4. Personen in het bezit van non-EU/EER-kwalificaties.....	13
§ 5. Belgen met verworven rechten.....	13
§ 6. Gevolgen ongeoorloofd gebruik van de titel.....	14
Afdeling 4. Het recht het beroep uit te oefenen.....	15
§ 1. Onverenigbaarheden.....	15
A. De onverenigbaarheid architect – aannemer.....	15
B. De onverenigbaarheid architect – ambtenaar.....	17
§ 2. Beroepsuitoefening door natuurlijke personen.....	18
A. Belgen en andere EU/EER-onderdanen.....	18
1. Personeel toepassingsgebied.....	18
2. Inschrijving op de lijst van de stagiairs of op de tabel van de Orde.....	19
3. Stage.....	19
4. Registratie in geval van dienstverlening.....	22
B. Niet-EU/EER-onderdanen.....	23
§ 3. Beroepsuitoefening door natuurlijke personen in het kader van een professionele burgerlijke vennootschap of vereniging.....	24
§ 4. Beroepsuitoefening door rechtspersonen.....	26
A. Algemeen.....	26
B. Bestuur van de architect-rechtspersoon.....	29
C. Doel en activiteit van de architect-rechtspersoon.....	30
D. Aandelen van een nv of cvba op naam.....	30
E. Aandelen en stemrechten.....	31
F. Deelnemingen in andere vennootschappen.....	31
G. Inschrijving op de tabellen van de Orde van architecten.....	31
§ 5. Bijkomende voorwaarden tot uitoefening van het beroep.....	32

A.	Beroepsaansprakelijkheidsverzekering.....	32
1.	Deontologische verzekeringsplicht.....	33
2.	<i>Ratio legis</i> van de verzekeringsplicht.....	33
3.	Personeel toepassingsgebied van de verzekeringsplicht.....	34
4.	Uitzonderingen op de verzekeringsplicht.....	37
5.	Omvang dekking.....	37
6.	Uitsluiting van dekking en duurtijd waarborg.....	38
7.	Controle en afdwinging verzekeringsplicht.....	40
B.	Talenkennis.....	41
Hoofdstuk 2.	De Orde van architecten en de deontologie.....	43
Afdeling 1.	De Orde van architecten.....	43
§ 1.	Inleiding.....	43
§ 2.	De verplichte inschrijving.....	44
§ 3.	De organen van de Orde en hun bevoegdheden.....	45
A.	Algemeen.....	45
B.	De raden van de Orde.....	45
1.	Aantal en samenstelling.....	45
2.	Werking.....	48
3.	Bevoegdheden.....	48
C.	De raden van beroep.....	50
1.	Aantal en samenstelling.....	50
2.	Werking.....	51
3.	Bevoegdheden.....	52
D.	De Nationale Raad van de Orde.....	53
1.	Samenstelling.....	53
2.	Werking.....	54
3.	Bevoegdheden.....	55
Afdeling 2.	De deontologie.....	56
§ 1.	De bronnen.....	56
A.	De reglementen.....	56
1.	Het Reglement van beroepslichten.....	56
1.1.	Algemeen.....	56
1.2.	Toepassingsgebied.....	57
2.	Het Stagereglement.....	57
B.	De deontologische normen en aanbevelingen.....	57
C.	Ongeschreven regels.....	58
§ 2.	Statuut van de architect.....	59
A.	Algemeen.....	59
B.	De architect-zelfstandige.....	59
1.	Algemeen.....	59
2.	Associaties en vennootschappen.....	59
C.	De architect-ambtenaar.....	60

D. De architect-bezoldigde.....	60
E. De architect-deskundige.....	61
§ 3. De algemene beginselen van de uitoefening van het beroep.....	62
A. De creatieve functie van de architect.....	62
B. De onafhankelijkheid van de architect.....	63
1. Algemeen.....	63
2. Onafhankelijkheid ten aanzien van promotoren.....	64
C. Het aantal en de omvang van de opdrachten.....	65
D. De plicht het beroep uit te oefenen in eer, discretie en waardigheid.....	65
E. Wedstrijden.....	66
§ 4. De uitoefening van het beroep en de onverenigbaarheden.....	67
A. De onverenigbaarheid tussen het beroep van aannemer en dat van architect.....	67
B. De deelname aan het ontwerpen van bepaalde materialen, elementen of bouwsystemen en de vennootschap van onroerende diensten.....	68
C. De architect-lasthebber.....	68
D. Het beheer van onroerende goederen.....	68
§ 5. De betrekkingen met de bouwheer.....	69
A. Schriftelijke overeenkomst.....	69
1. Principe.....	69
2. Inhoud.....	69
B. De omvang van de opdracht.....	69
C. De taken van de architect.....	70
1. Algemeen.....	70
2. Naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen.....	71
3. Waken over het budget.....	71
4. Keuze van de aannemer.....	71
D. Ereloon van de architect.....	72
1. Principe.....	72
2. De minimumschaal van erelonen en vacaties.....	72
2.1. De Deontologische norm nr. 2.....	72
2.2. Onverenigbaarheid van de Deontologische norm nr. 2 met de WBEM.....	73
2.3. Onverenigbaarheid van de Deontologische norm nr. 2 met het Europese mededingingsrecht.....	74
2.4. Verdere internrechtelijke ontwikkelingen.....	75
2.5. Besluit.....	75
E. Publiciteit.....	76
F. De verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering.....	77
G. Geheimhoudingsplicht.....	77
H. Opdrachten voor bouwpromotoren.....	78

§ 6. Betrekkingen van de architect met de technische adviseurs	79
§ 7. Betrekkingen met de andere architecten	80
A. Verplichting van collegialiteit en loyaliteit	80
B. De opvolging van een confrater	80
C. Samenwerking van architecten	81
§ 8. Betrekkingen met de Orde	81
§ 9. Intellectuele rechten	81
Afdeling 3. De procedure in tuchtzaken	82
§ 1. Rechtsbronnen	82
§ 2. Aanhangig maken van een tuchtzaak	83
§ 3. Onderzoek door het bureau	83
A. Algemeen	83
B. Het verloop van het vooronderzoek	84
C. Zwijgrecht	84
D. Recht op bijstand van een advocaat	85
§ 4. De procedure in eerste aanleg	85
A. Voorafgaande procedure	85
B. Recht van wraking	86
C. Onttrekking van de zaak aan de rechter	88
D. De verschijning ter zitting	88
E. Het verloop van de debatten	89
F. Beraadslaging en beslissing	90
§ 5. De gewone rechtsmiddelen	91
A. Verzet	91
B. Hoger beroep	91
1. Hoedanigheid en belang om hoger beroep aan te tekenen	91
2. Vormvereisten	92
3. Termijn	92
4. Procedure voor de raad van beroep	92
C. De voorziening in cassatie	94
1. Hoedanigheid om een voorziening in cassatie in te stellen	94
2. Beslissingen vatbaar voor cassatie	94
3. Termijn en procedureregels	95
4. Verwijzing na cassatie	95
§ 6. De tuchtstraffen en de individuele maatregelen	95
A. De tuchtstraffen	95
1. Algemeen	95
2. De onderscheiden tuchtstraffen	96
2.1. De mogelijke tuchtstraffen met betrekking tot de leden van de Orde	96
2.2. De mogelijke tuchtstraffen met betrekking tot de personen die bij toepassing van artikel 8, § 2, eerste	

lid Architectenwet gemachtigd zijn tot het uitoefenen van het beroep van architect	97
2.3. De mogelijke tuchtstraffen met betrekking tot de personen die het beroep van architect uitoefenen en voldoen aan de bepalingen van artikel 8, § 2, tweede lid Architectenwet	98
B. De individuele maatregelen	98
§ 7. Verval en verjaring van de tuchtvordering	99
§ 8. Uitwissing van de sancties en eerherstel	99
<i>Bibliografie</i>	101

